

**ВСЕУКРАЇНСЬКА ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ «ЕСТА-УКРАЇНА»
УПРАВЛІННЯ КУЛЬТУРИ І ТУРИЗМУ ДОНЕЦЬКОЇ ОДА
ДОНЕЦЬКИЙ ОБЛАСНИЙ НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ ЦЕНТР КУЛЬТУРИ**

СУЧАСНА МИСТЕЦЬКА ОСВІТА ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

Збірник статей

**IV Всеукраїнська науково-практична конференція викладачів
мистецьких шкіл та ЗВО I-IV вищої та передвищої освіти
27-30 жовтня 2020 року**

Маріуполь - 2021

**УДК 378.01103-
51:7.071(477.62)M65**

M65

«Сучасна мистецька освіта: виклики та перспективи».

IV Всеукраїнська науково-практична конференція : Збірник статей / Відповід.ред. Анастасьєва Н. О. – ГО «ESTA-Україна», ПрАТ Газета «Приазовский рабочий», 2021. – 108 с.

Збірник містить матеріали IV Всеукраїнської науково-практичної конференції викладачів мистецьких шкіл та ЗВО I-IV рівня акредитації «Актуальні проблеми мистецької педагогіки: традиції та інновації.», яка проводилась 27 жовтня – 30 листопада 2020 року В збірнику висвітлюється різноманітна практична та теоретична проблематика сучасної мистецької педагогіки. Теми статей пов'язані як із сучасною педагогічною практикою, так і з традиційними методиками викладання. Видання розраховане на викладачів мистецьких шкіл, студентів, аспірантів гуманітарних навчальних закладів, а також усіх, хто цікавиться проблемами мистецької педагогіки та культури.

Автори статей несуть відповідальність за достовірність викладеного матеріалу, за належність даного матеріалу їм особисто, за вірне цитування джерел та посилання на них. Думки авторів статей можуть не збігатись з позицією редколегії.

УДК 378.01103-51:7.071(477.62)

© ГО «ESTA- Україна»

© Анастасьєва Н.О.

©Автори, 2021

ніж у кларнетових; віолончельні теми артикулюються з більшою активністю, ніж скрипкові; імітувати звучання мідних духових доводиться з додатковою вагою та участі кисті.

Такі види оркестрових штрихів, як *pizzicato* струнних, *portato* духових, *divisi* струнних, *tremolo* литавр, аперджіровані пасажі арфи, варто відпрацьовувати у класі: саме так зорове та слухове сприйняття показу викладача, і повторення прийому учнем – наблизять подолання цих труднощів. У домашніх заняттях фрагменти *tremolo* раджу вчити у різних ритмічних пульсах(восьмі, триолі і т.д.), змінюючи акцентуацію та динаміку.

Не всі учні здібні досягти якості в імітуванні оркестру, в такому випадку важливо вчасно перелаштуватися на більш доступну аріозну форму. У більшості піаністів спеціалізованих шкіл новизна і складність завдань пробуджують захоплення і навіть спортивний інтерес: оскільки вони підвищують рівень технічного оснащення і для професії піаніста-концертмейстера, і музиканта в цілому.

Використані джерела

1. В.А. Васіна-Гроссман «Музика та поетичне слово.» ч.1\М.: Музика, 1979. ст. 41, 96.
2. Дж. Мур «Співак та акомпаніатор. Спогади. Роздуми про музику.» /пер. з англ. М.Радуга, 1987. ст. 132, 135.
3. Т.О.Молчанова «Мистецтво піаніста-концертмейстра у культурно-історичному контексті.» / Львів: Ліга Пресс, 2015 ст. 349, 373.
4. А.В. Козаченко «Камерно-вокальна лірика в класі концертмейстера.» / К.: НМАУ, 2012 ст. 11, 15, 75.

К.О.Цимбал
С.В.Цимбал

САМ СОБІ ЗВУКОРЕЖИСЕР АБО ЯК ЗІБРАТИ ДОМАШНЮ СТУДІЮ ЗВУКОЗАПИСУ

Як організувати домашню студію? Що для цього потрібно? Куди бігти і що робити? Ці питання постають перед сучасними музикантами виконавцями та педагогами досить часто. Про користь роботи у студії не

будемо навіть і говорити, тому що це аксіома. А от можливість роботи у студії має не кожен... Тому і виникла потреба дуже стисло, але досить детально розглянути це питання.

Ми усі розуміємо, що для того щоб щось отримати, доведеться щось вкласти. І це «щось» досить-таки вагомо коштує. Тому розглянемо необхідну матеріальну базу для створення домашньої студії звукозапису.

► Комп'ютер – серце вашої студії! Чим він сучасніший та могутніший, тим краще! Але починати працювати можливо практично на будь-якому. Влаштує і ноутбук. Тільки б оперативної пам'яті не менше 4 Гб та швидкість щоб не приторможувала. Для початку використовуйте той, що вже у вас є. Тут ми заощадимо кошти.

► Звукова карта (аудіоінтерфейс, ЦАП-АЦП) – мозок вашої студії – пристрій для введення і виведення звуку в комп'ютері. Аналого-цифровий перетворювач (АЦП) вимірює аналоговий сигнал через дуже короткі проміжки часу (цей процес називається квантуванням) і результат кожного виміру перетворює в відповідне числове значення (цей процес називається оцифруванням). Цифро-аналоговий перетворювач (ЦАП) виконує перетворення раніше оцифрованого (за допомогою АЦП) сигналу знов в аналоговий.

Звукові карти можуть бути інтегровані (вбудовані) та зовнішні. На

якість роботи розташування карти не впливає, обирати слід ту, з якою вам буде зручно працювати (доступність конекторів та управління). Різноманіття аудіоінтерфейсів на сьогоднішній день приголомшує! Кожен може обрати для своїх потреб (кількість входів-виходів, частоту дискретизації, частотний діапазон і т.ін). Ціни стартують приблизно від 100 у.о.

Студійні монітори (акустичні системи) – вуха вашої студії – пристрій для відтворення звуку. Перетворювач електричного сигналу у звуковий тиск, служать для прослуховування звукових сигналів. Бувають вони різних розмірів і потужності. Найпростіший варіант - дві колонки,

але бувають комплекти, що складаються з більшої кількості акустичних систем.

Орієнтовна мінімальна ціна за пару від 100 у.о.

► Наушники – варіант студійних моніторів. Можуть бути закриті або відкриті. Закриті навушники для трекінгу - пропонують оптимальну ізоляцію, але гіршу якість звуку. Тобто, ви чуєте тільки те, що відбувається в навушника, а усі зовнішні шуми відсічені. Також залишки звуку з навушників не влітають у мікрофон. Відкриті навушники для зведення - пропонують кращу якість звуку, хоча й гіршу ізоляцію. Тобто, ви чуєте більш широкий спектр частот, але й зовнішні звуки будуть долітати до ваших вух.

Ми пропонуємо мати обидва варіанти навушників, і використовувати їх для різних видів роботи.

Орієнтовна мінімальна ціна від 20 у.о.

► Мікрофон – голос вашої студії – прилад, що перетворює звукові коливання на коливання сили електричного струму. Принцип роботи мікрофону полягає в тому, що тиск звукових коливань повітря діє на тонку мембрану мікрофону. У свою чергу коливання мембрани збуджують електричні коливання, в залежності від типу мікрофону. Для цього використовується явище електромагнітної індукції, зміна ємності конденсаторів чи п'єзоелектричний ефект. Найбільш розповсюдженими на сьогоднішній день є динамічні та конденсаторні мікрофони.

Динамічні мікрофони – найпоширеніший тип конструкції мікрофонів. Вони надійні, здатні працювати з високим звуковим тиском, мають просту конструкцію та досить недорогі (від 20 у.о.). Проте, у динамічних мікрофонів знижена чутливість до високих частот та відносно повільна реакція на різкі перепади рівню звукового

тиску. Динамічні мікрофони частіше використовують у концертній роботі, ніж у студії. Проте, чому б і ні? Але, для кращої якості запису, радимо використовувати конденсаторні мікрофони. Вони мають досить рівномірні амплітудно-частотні характеристики й забезпечують високоякісне звучання, завдяки чому широко використовуються в студіях звукозапису, на радіо і телебаченні.

З недоліків можемо відмітити необхідність у зовнішньому живленні, високу чутливість до ударів та кліматичних впливів (вологості повітря і перепадів температури, що обмежує їх використання за межами студії), та вищу вартість (від 100 у.о.).

Обираючи мікрофон для вашої студії, слід враховувати його спрямованість та амплітудно-частотні характеристики. Це тема для окремої статті, але не полінуйтесь поцікавитись цими аспектами перш ніж купувати мікрофон, щоб не витратити зайві гроші.

► Стійка під мікрофон – тут усе просто: мікрофон зловить усі звуки і передасть на АЦП, сигнал обробиться, підсилиться і усі почують як ви мнете та шкрябаєте нещасний прилад! Тому у студії використовуємо стійку під мікрофон. Ніколи не беріть його до рук під час запису, навіть якщо вони (руки) вільні!

Стійки можуть бути двох типів – прямі і «журавлики». Обирайте яка вам зручніше. Орієнтовна ціна - від 30 у.о.

Пряма

«Журавлик»

► Комутаційні кабелів – нерви вашої студії! Кабелі відповідають за якість передачі інформації. Тому на якості кабелів та конекторів ми не радимо заощаджувати. Загалом п'ятиметровий кабель можна купити від 10 у.о., але ще врахуємо вартість конекторів (XLR, TRS, RCA), які знадобляться для комутації вашої студії звукозапису (від 2 у.о за штуку).

► Поп-фільтр – вітрозахист. Якщо ви вокаліст, то добре розумієте, що повітря видихається. А видих – це і є вітер, особливо, якщо видих інтенсивний. Знов-таки, взривні приголосні «б»-«п», шиплячі та свистячі... боротися з ними досить важко, і тут нам у нагоді стає поп-фільтр! Можете зробити його самі з дроту та капронової тканини, або

купити «фірмовий» (від 20 у.о.). Поп-фільтр захистить ваш запис від зайвих призвуків.

капронівий

металевий

PopGuard

Blue Pop Filter

поролоновий

2 в 1

для пушки

► Софт (DAW) – душа студії звукозапису. Цифрова робоча аудіо-станція (digital audio workstation - DAW) – це програмне забезпечення, що використовується для запису, редагування, зведення та мастерингу аудіофайлів. DAW поставляються у різноманітних конфігураціях - від додатка для планшета і ноутбука, до складного «комбайна», керованого персональним комп'ютером та з безліччю модулів. DAW використовуються для виробництва та запису музики, радіотрансляцій, телебачення, інтернет-мовлення та в будь-яких інших ситуаціях, коли потрібно записувати звук.

Не будемо займатись рекламою, просто перерахуємо найбільш популярні музичні редактори для персонального комп'ютера: Ableton Live, FL Studio, Steinberg Cubase, Steinberg Nuendo, Reason, Apple LogicPro, Cockos Reaper, PreSonus StudioOne, Cakewalk Sonar, Avid ProTools, Bitwig Studio, MAGIX Samplitude, MixcraftPro, Renoise, MuTools MuLab, ACID Pro Next, ACID Pro 9, MOTU Digital Performer, GarageBand, Ardour та інші. Вони усі різні, але об'єднує їх те, що ці DAW можуть зробити зі звуком усе, на що здатна ваша фантазія і творча уява!

Ціни на «софт» стартують від 400 у.о. за програму, проте можна пошукати безкоштовну (усічену) рекламну версію програми, або

отримати її у подарунок, купуючи, наприклад, аудіокарту. Як показує практика на цій рекламній версії у домашній студії можна багато чого цікавого зробити. А потім вирішити, чи треба докуповувати контент до професійного рівня.

Сподіваємось, ця стаття стане у нагоді починаючим звукотехнікам та звукорежисерам. На вашому творчому шляху виникне ще багато питань і незрозумілостей, проте треба з чогось починати! І чому б не почати із створення своєї студії звукозапису!

А.Ю.Шубарева

РОБОТА НАД ФРАЗУВАННЯМ У ВОКАЛЬНІЙ ТЕХНІЦІ ЯК ФОРМУЮЧИЙ КОМПОНЕНТ ХУДОЖНЬОГО ОБРАЗУ

Співати виразно означає опанувати вокальну техніку, вміло використовувати всі засоби виразності при виконанні, тобто інтерпретації музичного твору. Співати виразно є метою будь-якого осмисленого співу.

Перш ніж виконати твір, співак повинен правильно прочитати його і досконально в ньому розібратися. Прочитати твір – це не тільки зрозуміти словесний сенс, але і проаналізувати його музичну структуру (зрозуміти динамічну і гармонійну основу, мелодійну лінію, в якій закладено підтекст) і тільки потім знайти засоби виразності для правильної інтерпретації виконуваного твору [2, с. 49–50].

Головним, від чого залежить виразність виконання, є фразування. Фразування відомо як спосіб поєднання звуків, злиття їх в інтонації, фрази, речення, періоди. Об'єднання звуків в завершені музичні фрази або поділ фраз здійснюється за допомогою темпових, динамічних, тембрових змін, цезур, подихів. Адже музичне виконання нагадує живу інтонаційно-виразну, природну мову, воно стає музичним оповіданням, в основі якого закладено володіння музичною фразою, поєднанням і рухом фраз, їх виразністю і сенсом. Періоди, речення, фрази, мотиви досить добре відчуються на слух і легко сприймаються візуально. Вокаліст

Наукове видання

М65   **Відповідальний редактор Анастасьєва Н.О.**

«Сучасна мистецька освіта: виклики та перспективи».

IV Всеукраїнська науково-практична конференція : Збірник статей /
Відповід. ред. Анастасьєва Н. О. – ГО «ЕСТА-Україна», ПрАТ Газета
«Приазовський робочий», 2021. – 108 с.

УДК 378.01103-51:7.071(477.62)

СУЧАСНА МИСТЕЦЬКА ОСВІТА ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

Збірник статей

ГО «ЕСТА Україна

Відповідальний редактор: Анастасьєва Н. О.

заслужений працівник культури України,

викладач вищої категорії, методист

КЗ «Маріупольський фаховий коледж культури і мистецтв

КЗ «Маріупольська школа мистецтв».

Технічний редактор: Анастасьєва Н. О.

Комп'ютерна верстка: Анастасьєва Н. О.

За підтримки Донецького обкому профспілки

Працівників культури України, голова: **Уткіна М. І.**

Підписано до друку 08.08.2019 р. Формат 60x84 1/32
Папір офсет. Гарнітура Times New Roman. Умовн. др. арк.8,68. Обл.-вид. арк.
5,15 Тираж 100. Замовлення № 897
Виробник: ПрАТ «Газета «Приазовський робочий» 87500,
м. Маріуполь, Донецька область, пр. Миру, 19
Свідоцтво про внесення до державного реєстру об'єктів видавничої справи:
Серія ДК № 5213 від 20.09.2016 р.
Відруковано у поліграфічному цеху ПрАТ «Газета «Приазовський робочий».
87500, м. Маріуполь, вул. Миколаївська, 1